

Reflections on CEDAW 2008

January 2009

Reflections on CEDAW 2008

January 2009

CONTENTS	Page
Acknowledgements	
Acronyms	
Executive summary	1
Recommendations	1
Background	3
Part I: Setting out for the Process (January – March 2008)	5
Part II: Preparing the First Draft of CEDAW shadow report (April-June 2008)	9
Part III: Overall Consultation on Draft report & finalizing report (July – September 2008)	11
Part IV: Actions for CEDAW Session (September- 4 November)	15
Part V: Post Session Activities to Date (December 2008)	21
Conclusion	22
Appendices	
Appendix I	23
Appendix II	24
Appendix III	25
Appendix IV	25
Appendix V	28
Appendix VI	30

Women's League of Burma

The Women's League of Burma (WLB) is an umbrella organisation comprising 12 women's organisations of different ethnic backgrounds from Burma. WLB was founded on 9th December, 1999. Its mission is to work for women's empowerment and advancement of the status of women, and to work for the increased participation of women in all spheres of society in the democracy movement, and in peace and national reconciliation processes through capacity building, advocacy, research and documentation.

Aims

- To work for the empowerment and development of women.
- To encourage women's participation in decision-making in all spheres of life.
- To enable women to participate effectively in the movement for peace, democracy and national reconciliation.

By working together, and encouraging cooperation between the different groups, the Women's League of Burma hopes to build trust, solidarity and mutual understanding among women of all nationalities in Burma.

Contact address:

Women's League of Burma (WLB)
P O Box 413, G P O
Chiang Mai 50000 Thailand
wlb@womenofburma.org
www.womenofburma.org

ACKNOWLEDGEMENTS

We would like to thank all the individuals and organizations who assisted us with valuable input in the process of producing our CEDAW shadow report, including Amarsanaa Darisuren, Nalini Singh and Usa Lerdsrisuntad. We are also grateful to Brenda Belak, Pippa Curwen and Dr.V. Suwanvanichkij from the Center for Public Health and Human Rights, Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health, for taking time out of their tight schedules to give technical assistance until we were in Geneva.

Special thanks are extended to the Danish Burma Committee (DBC) through the Nation Reconciliation Programme (NRP) and Inter Pares through the Burma Relief Centre (BRC) for their financial support for this project of the CEDAW Shadow Report Process of the women of Burma initiated and facilitated by the Women's League of Burma.

We would like to say many thanks to IWRAW AP for providing us with an advanced training before the process, "From Global to Local" in New York and Geneva, giving solid and important advice to our shadow report and funding 4 people to attend the 42nd session.

We finally would like to thank the Euro Burma Office (EBO) via the National Reconciliation Program (NRP) for funding 3 people to participate in the 42nd session.

In the Shadow of the Junta

CEDAW Shadow Report

**By Women of Burma
2008**

Reflections on CEDAW Shadow Report Process 2008

Executive summary

Since 2000, WLB has been participating in the Beijing Process, WCAR process and various UN forums¹, and carrying out international lobby work. The CEDAW shadow report process in 2008 is WLB's most recent advocacy accomplishment.

Reflection and progress reports by women involved in this CEDAW process in various capacities have inspired us to produce this report. The report highlights the community-oriented strategies for international advocacy linking local to global while giving empowerment to individuals and organizations on the ground working through the process. We hope that the outcomes and lessons learnt from this process will lead to more strategic and comprehensive plans for actions of member and non-member organizations at different levels and in different settings.

WLB undertook the process from September 2007. One of the significant outcomes of the process is the Shadow report, *"In The Shadow of the Junta"*, the outcome of collective efforts during a year-long process involving a number of consultation meetings and data-collection among women's groups and other civil society groups/networks along all Burma's borders.

Using this report, the Burma team, composed of 9 representatives, mostly made up of young women advocates, lobbied the CEDAW Committee to highlight the issues women of Burma are facing in their Concluding Observations on Burma.

The women's groups and lobby team members, including the CEDAW working team members, made the following recommendations for future plans for actions on CEDAW.

Recommendations

a) by all women's groups involved

- There should be more CEDAW workshops and awareness raising activities at the community level;
- Activities/campaigns on CEDAW should be expanded inside Burma and in communities with local languages
- There should be more community-oriented activities/processes empowering the communities

b) by the CEDAW working team

- Women of Burma as a whole and the Women's League of Burma should have a work plan to follow up on the CEDAW. We know that even when we have a democratic government, we will still have to work to promote equal rights for women. We will still have to keep going to the CEDAW Session when there is a State Report Review session.
- The Women's League of Burma should follow up on the CEDAW Committee's Concluding Observations and monitor whether the State party implements any of the recommendations. At the same time, the WLB has to keep updating its member organizations and network CBOs, and also encouraging the groups to keep documenting violations committed by the State party and publicize them.
- It is very important to raise awareness in the community by disseminating information to women in our country about the CEDAW and the State's obligations to promote the rights of women and to eliminate discrimination against

women. This can be done individually, as an organization and as women of Burma as a whole.

- The Women's League of Burma and its member organizations should continue to work with international women's groups, particularly with IRAW, on the CEDAW, to keep up to date on the CEDAW and General Recommendations.
- It is essential to link from the local to global level by networking with women's groups from other countries to get support from them and to give them support.
- As women of Burma as a whole, we should encourage women and their organizations to monitor the SPDC's implementation of CEDAW in different regions throughout Burma. And we should strengthen our networks to monitor the SPDC's violations of women's human rights enshrined in CEDAW.

Feedback from the ground

- Women's organizations based in each area have become closer to people in their communities and gained their trust;
- Women's organizations have gained more experience and increased their capacity to collect information/data on human rights abuses, trafficking, VAW etc;
- There is increased awareness of CEDAW & its importance for women's rights and protection beyond women's groups, and women in the communities
- Women's groups have learnt to have better communication and coordination skills with local groups
- Women from individual organizations working on the CEDAW project have become more

familiar with CEDAW, got more understanding on CEDAW, gained more confidence in running workshops on CEDAW, and consultation meetings with men.

- Women's groups have learnt strategies how to cooperate with other groups (including groups not working on women)
- Increased understanding of the situation of women in the community; and inside Burma, so want to expand activities inside Burma
- More participation from local community in remote areas, e.g. Chin community;
- Using this process, more women could be recruited to be trained in different areas, (e.g. medics who got firsthand information from local people. Also was able to conduct survey for the women's organization operated in the area how to expand its activities/projects inside Burma)
- Increased the capacity of the organizations involved in the process, particularly on data collection skills, and organizing consultation meetings skills
- Increased awareness of women's human rights & protection of women among women in the community who do not belong to any women's groups; also among men
- Women in the communities have become more aware of abuses, and dare to speak out about human rights abuses including incidents of VAW, and have more understanding of discrimination;
- Women from inside Burma are very interested in the SPDC report sent to the CEDAW Committee as they presented "untrue data" to the UN; they wanted to have the whole report in Burmese; they want to learn more about human rights and women's human rights & CEDAW

Background

The SPDC signed CEDAW in 1997. Its initial report to the CEDAW Committee was in 1999, and was reviewed at the 22nd Session. The delegation was headed by a man. In September 2007, it sent a combined second and third periodical report (2004-2008) to the CEDAW Committee as a State party.

WLB initiated the most recent CEDAW shadow reporting process from mid-2007 by sending WLB representatives to a strategic training workshop organized by IRAW-AP (*International Women's Rights Action Watch – Asia Pacific*) in Jakarta, Indonesia. After SPDC had submitted its country report, WLB raised funding and facilitated the shadow reporting process for women of Burma.

In January 2008, a concrete work plan was drawn up and a core group, namely the CEDAW working team, was formed to implement the plan in consultation with WLB member and non-member organizations along all Burma's borders. Through a community oriented and empowering process, the team pooled

limited human resources to work intensively on the CEDAW shadow report of the women of Burma.

In September 2008, women of Burma were able to submit the shadow report entitled "In The Shadow of the Junta" to the CEDAW Committee, providing an alternative view to the SPDC report. This was the outcome of collective efforts during a year-long process involving a number of consultation meetings and data-collection by women's groups and other civil society groups/ networks along all Burma's borders. Moreover, with the support of WLB network partner IRAW-AP, and donors, the Burma CEDAW lobby team of nine women, mostly young advocates from member and non-member organizations was able to attend the 42nd CEDAW Session in Geneva, Switzerland and effectively lobby the CEDAW Committee.

The result was that the issues raised by women of Burma were mainly included in the Committee's Concluding Observations on Burma review.²

First Consultation workshop with women's groups

In accordance with the Burmese saying, “*Good start ensures good finish*,” 2008 started with formulating and conceptualizing the CEDAW process based on lessons learnt from the past particularly from the Beijing Plus 10 process. Working closely with the Secretaries and consulting with long-time friends from women’s networks and IWRAW–AP, WLB moved forward to realize its plan for action.

In January 2008, WLB held a one-day consultation workshop for women’s groups to gather a *List of critical issues and questions for the Committee*.³ This was followed by a four-day workshop in which the participants⁴ learnt about CEDAW concepts, what information to put into a CEDAW shadow report and how to collect the information, and most importantly, a concrete workplan and timeline was drawn up for the whole CEDAW shadow report process. The issues/ articles to focus on were also identified.

Creation of working mechanism

Right after the workshop, a CEDAW working team was also formed to coordinate and communicate well at different stages of the process with participating women’s groups and other civil society groups along Burma’s borders. Each participating group assigned one person as a focal point, for communication between their mother organization and the CEDAW working team (core group)⁵

The WLB appointed two administrative staff/focal points to work full time for the process along with team members of WLB’s Information, Documentation and Research Department (IDR)⁶: one from KWO (Karen Women’s Organization), the other from BWU (Burmese Women’s Union). They were based at the WLB Secretariat, acting as administrative staff and main contact persons for women’s groups as well as civil society groups in

different areas to link with the working team. The team leader of the CEDAW working team acted as the overall liaison person for the whole process.

The CEDAW core group consisted of six women, working closely with participating organizations through 14 focal points (contact persons) including one for the Women League’s of Chinland (WLC) and another for Mon organizations.⁷

The core working team worked together to draw up job descriptions of two full-time staff at CEDAW, and communication lines for the whole team in order to complete the tasks of the work plan smoothly and in a timely fashion. The team also drafted simple proposal and report guidelines for organizations which would do activities within the CEDAW shadow report process.

The team called for proposals from organizations which would carry out activities including raising awareness activities (workshops/consultations and data collection). Nine organizations submitted proposals and eight organizations were supported to implement their activities.

Meanwhile, the IDR team was doing literature research and compiling relevant data for the report, and regular communication was made with some current and former WLB Presidium members and network friends to identify resource persons who would assist the team with the actual writing of the report.

From March, groups along all Burma’s borders started implementation of the process. Some of them started to send in their data, collected through different methods including interviews and discussion sessions. Members of the working team did literature research via internet and existing reports, and also translated data from ethnic languages to English.

Consultation with CACT
(Campaign Action Coordinating
Team)

05/02/2008 12:25

Consultation with Mon groups

Consultation meetings/Workshops

Women's groups carried out the CEDAW workshops and consultation meetings in at least 10 areas bordering Burma: Bangladesh, China, India and Thailand as well as inside Burma in different ethnic areas and divisions. There were from one to four workshops/consultation meetings in each area, and about **400** participants both men and women involved in this activity. Women participants included women from organizations, training schools, factory workers, health workers, teachers and students. Men in the communities including religious leaders, local community leaders, students and local youth also took part in the consultations.

Meanwhile, the working team (core team) based at the Secretariat held a number of consultation meetings among Burma civil society groups/networks through the *CACT (Campaign Action Coordinating Team)*⁸, and also giving presentations at existing women's and network forums. The main aim was to raise awareness about CEDAW, the WLB's plan regarding the CEDAW process and to get information on the different issues identified in the January workshop as well as to explore future collaboration.

A. Among civil society groups/networks

i) 5 February 2008: *With CACT (Campaign Action Coordinating Team)*

15 participants attended, and the topics discussed included CEDAW information, the shadow report writing process and ways in which the Campaign Action Coordinating Team could cooperate and assist with the CEDAW shadow report process.

ii) 14 March 2008: *With Mon groups*

The workshop was facilitated by the team leader and the Focal Point One of the CEDAW team. There were 11 participants from Mon groups based in the border area, including the Mon Women's Organization, Mon Youth Progressive Organization, Women and Child Rights Program of Human Rights Foundation of Monland, and Mon National Health Committee.

Discussion points included information on CEDAW Articles and the reporting process, and focused on collecting information for the report. The outcome of the workshop was an action plan for raising awareness and data collection in Mon areas and coordination with the WLB on providing relevant information for the CEDAW shadow report.

B. Other consolidating and mobilizing workshops:

i) 20 February 2008: *CEDAW workshop with Indonesian MP*

A one-day CEDAW workshop was facilitated by a renowned woman Indonesian Member of Parliament, Mrs. *Nursyahbani Katjasungkana*. There were 22 participants from different WLB member organization and network organizations including HREIB (Human Rights Education Institute of Burma) and NY Forum (Nationalities Youth Forum). The main objective of this workshop was to learn more about CEDAW and the shadow report process, particularly the Indonesian experience. She also shared how to use CEDAW as an instrument for national campaigning as well as international advocacy. There were active discussions on issues in Indonesia regarding CEDAW, the Burma experience and different situations for women in Burma.

ii) 9 March, 2008: *“WLB meets the 7th Annual Women’s Exchange Get-together”*

83 women participated in the meeting. WLB updated WLB and its activities under WLB programs and

2008 focus. The team also gave a presentation on the CEDAW shadow report process. When the SPDC report and our CEDAW shadow report were mentioned, the participants were interested in the process and they wanted to learn more about it.

iii) 14-15 February 2008: *At an Advocacy workshop organized by Burma Relief Centre*

The team leader of the CEDAW shadow report process and WLB Joint-General Secretary One attended the workshop attended by 11 representatives from other different organizations. At the workshop, WLB had a chance to give a presentation on the CEDAW shadow report process and discussed cooperation and coordination with the organizations which attended.

Part II

Preparing the First Draft of CEDAW shadow report (April-June 2008)

10 women's organizations conducted data collection for the report, with at least 133 one-to-one interviews with women in different areas. This was a crucial time⁹ for gathering timely data from the ground, and verification and analysis of the data in order to write up the first draft.

More data from the ground came in April, and the team still needed resource persons to give technical assistance for the actual writing. Within the limited time-frame, the team pooled all its own resources and carried out the following activities.

a) Follow up with information & data analysis:

The CEDAW team followed up with focal points in each organization to obtain data. After receiving information, they went through the cases, analyzing and putting them under different categories. They also followed up on some cases that needed more details and clarification of data.

b) Translating & researching:

The CEDAW working team put data under relevant articles, and translated it into English, as most data was in Burmese; one of the team members then edited the language. The team members also worked on researching more information on women in different situations inside Burma and other necessary information for the report.

c) Writing up the First Draft

The first draft was drafted from the end of May to mid-June by the team leader of the CEDAW process working team.¹⁰ Issues which were focused on were: Article 6: Trafficking, Article 10: Education, Article 12: Health, Article 14: Rural development, and General recommendation No.19: Violence against Women. One resource person was identified to draft Article 1 to 5.

Participating in mentoring workshop, “From Global to Local”

Orientation on the CEDAW Session and Country Review

The team leader of the CEDAW shadow report process and one of the CEDAW main focal points at WLB attended the training, "From Global To Local: Orientation on the CEDAW Convention," held from 26 June to 5 July, 2008 in New York. After the workshop, they observed the country review by the CEDAW Committee at the UN Headquarters. The workshop was organized by IWRAW Asia Pacific

and supported by UNIFEM New York and NORAD. The workshop focused on the UN system, particularly on how CEDAW and the Committee works, the role of NGOs in the CEDAW Session and how to lobby the Committee members. After the 3-day workshop, they attended the 41st Session of the CEDAW Committee, and observed every detail of how the country/state party was reviewed. This was very useful to help WLB develop strategies to prepare for the Burma review in October 2008.

Part III Overall Consultation on Draft report & finalizing report (July – September 2008)

The team had to work under time pressure during this period as they were in the process of organizing the final consultation for the CEDAW Shadow report draft with women's groups, in preparation to send it to the CEDAW Committee via IWRAW-AP. They were also preparing CEDAW lobby materials.

From July, the team prepared for the Consultation workshop for the CEDAW shadow report. The activities included sending out invitation letters for the workshop to WLB members and non-member organizations, following up with the participants from each organization and handling logistics of the workshop.

A. 13 to 17 August 2008: CEDAW Shadow Report Consultation Workshop ¹¹

Participants were focal points of each organization and the WLB Presidium Board members from the

Burmese Women's Union, Kachin Women's Association Thailand, Karen Women's Organization, Karenni National Women's Organization, Kuki Women's Human Rights Organization, Shan Women's Action Network, Rakhaing Women's Union, Palaung Women's Organization, Tavoyan Women's Union, and the Women's League of Chinland (a WLB network organization).

There were two parts to the consultation workshop. The first part a consultation was on the first draft of the CEDAW shadow report among the groups. The workshop aimed to share information on the CEDAW reporting process thus far facilitated by WLB, to come to a consensus on the CEDAW Shadow report content and recommendations to be submitted to the CEDAW Committee, and to come up with a detailed work plan till the reporting to the CEDAW Committee.

The workshop gave an opportunity for all the groups providing the information for the Shadow Report to come together to discuss and agree collectively on the report and the recommendations to be submitted to the CEDAW Committee. The participants also had a chance to add more information to include in the report and recommendations. A detailed work plan was drawn up from mid-August till the Burma review at the 42nd Session of the CEDAW Committee.

The second part of the workshop was a meeting with Ajarn Saisuree Chutikul, a renowned advocate for women and children. 43 participants including from WLB network organizations, the Nationalities Youth Forum and Human Rights Education Institute of Burma, attended the consultation on the first day. On the second day, Ajarn Saisuree facilitated feedback on the process. Below is the main feedback from the participants.

- The process is inclusive.
- Different organizations were able to work with members and non-member organizations
- Satisfying as the report could cover the information from all different ethnic states and divisions
- From the consultation workshops, women got consensus on the whole process on identifying the issues and recommendations
- This is a bottom-up working process
- Women are proud that WLB can work on behalf of other women on different issues.
- Consolidated networking among women's groups and among networking groups/ community-based organizations (CBOs)
- Good experience sharing issues and coming up with a common position through consultations

B. Preparing the final draft of the CEDAW Shadow report

i) Shadow report drafting: With more information and recommendations from the August 13-17 workshop, and technical assistance from long time network friends, the second draft was finished, and submitted to IWRAW-AP (International Women's Rights Action Watch Asia Pacific) on 27th August. The report was finalised from *September 10 – 14* based on the feedback, comments and suggestions from IWRAW. The final draft was submitted to the CEDAW Committee through IWRAW on *20 September 2008*

ii) Drafting Burma: Fact sheet from 20–27 *September*. This was specifically to be used at the 42nd Session when lobbying the CEDAW Committee members

iii) Translating Final Edit of CEDAW Shadow Report into Burmese

Final version of CEDAW Shadow Report was translated into Burmese and was sent to a WLB senior member to edit and proof-read.

iv) Preparation for the 42nd session of CEDAW Committee in Geneva

- Doing logistics including applying for Swiss visa & air tickets for lobby trip to Geneva in close coordination with IWRAW AP & WILPF in Geneva
- Preparing reading materials for all representative

Part IV

Actions for CEDAW Session (September- 3 November)

A. Before the lobby trip

September

- Regular CEDAW Team meetings
- Finalizing the Shadow report based on comments and feedback from IWRAW
- Preparation for the CEDAW publications both in English and Burmese
- Preparing for the trip & all logistics for the trip (visa, air tickets etc)

October

- Finished all logistics for the trip
- CEDAW shadow report publication (Printed form as well as e-book on CDs)
- Preparing the materials to take to Geneva including CEDAW publications
- Preparing CEDAW lobby trip briefing paper for Burma delegation¹²
- Planning for report launch in Thailand & preparing media strategies
- Drafting press release for the book launch
- Drafting an oral statement of Burma team for the NGO meeting with CEDAW Committee
- 3 days' briefing workshop for the Burma team before the trip

B. During lobby trip in Geneva (24 October – 4 November 2008)

From October 25-November 3, 2008, representatives from the Women's League of Burma (WLB) participated in the 42nd Session of the Convention on the Elimination of All forms of Discrimination Against Women (CEDAW) in Geneva, Switzerland. There were two components of this trip.

25 – 26 October 2008: Attending "From Global to Local" program¹³, workshop organized by IWRAW

27 Oct – 3 Nov 2008: Attending the 42nd Session of CEDAW Committee¹⁴

i) Objectives of the mission:

- To be actively involved in IWRAW's (Asia Pacific) *Global to Local* workshop and activities during the sessions
- To give more alternative updated information to the committee members for the Review of Burma/SPDC's combined state report and lobby them to include our list of critical issues and questions, and language in their concluding observations
- To lobby CEDAW Committee members using the shadow report: *In the Shadow of the Junta*
- To consolidate solidarity and support from women's groups in the regions as well as strengthen and extend links with the CEDAW global networks
- To raise awareness on Burma of women's organizations from countries of other regions
- To meet with the Geneva-based Burma support group and other women's groups to consolidate our network
- To consolidate solidarity and support from the International women's movement through IWRAW networks to step up our challenge to the military regime in Burma

ii) **The Burma team:** It was composed of 7 representatives. In Geneva, Charm Tong from the Shan Women's Action Network and Valentina Soe, who is currently studying in France, also joined the team. So there were nine representatives altogether in the Burma team as below.

1. Nang Lao Liang Won
(CEDAW working team leader and liaison person)
2. Naw Htoo Paw
(Focal Point for CEDAW shadow report process)

3. Thwel Zin Toe
(Assistant to Focal Point for CEDAW shadow report process)
4. Ying Tzarm
(CEDAW working team member/Assistant coordinator to IDR department)
5. Lway Moe Kham
(Palaung Women's Organization)
6. Julia Marip
(Kachin Women Association Thailand)
7. Cheery Zahau
(Women's League of Chinland), India
8. Valentina Soe (Individual)
9. Charm Tong (Shan Women's Action Network)

iii) Activities undertaken by Burma team: From October 25-November 4, 2008¹⁵

- Attending the "From Global to Local" training organized by IWRAW AP
- Attending the informal meeting between NGOs and CEDAW Committee Members
- Informal meeting with the CEDAW Committee members
- Observing the different sessions of the Constructive Dialogue between the CEDAW Committee and the States
- Attending "Lunch Briefings" of other countries
- Daily debriefing with other groups and among the Burma team
- Meeting with Burma Support groups in Geneva & women's network partners

C. Reflection on the lobby trip

Lessons learnt

- Learnt importance of having diplomatic skills to work with the United Nations
- Learnt more about team building which is very important for group lobbying trip
- Learnt that we need to know the issues that we are going to lobby on very well

- Learnt importance of relaying our information to the international level.
- Learnt about the importance of documentation and data collection.
- Learnt how the CEDAW Committee works
- Learnt how to lobby the CEDAW committee
- Learnt how important it is for NGOs to prepare information to provide to the CEDAW committee
- Learnt how important it is for women's groups to lobby the international community and UN.
- Gained so much knowledge about CEDAW, the CEDAW Committee tasks, the informal lunch briefing, and the constructive dialogue between the committee and the state party.
- Learned how the committees asked questions to the state to ensure they actually implement the CEDAW convention after they signed the convention.
- Working as a team, staying in the same place and having daily briefings before and after meetings, helped us to understand more about the process, and also helped us to strengthen cooperation among ourselves and understand each other better.
- Learnt about shadow reports of other women NGOs from different countries and their lobbying procedures
- Got to know different women's groups from different countries

D. Outcomes of the lobby trip

- Nine people got involved and gained experience of working closely with the CEDAW Committee
- We were able to give information to provide a clearer understanding of the situation of women in Burma as well as of Burma as a whole to the CEDAW committee members.
- We were able to get the CEDAW Committee members to ask tough, strategic questions to the junta's delegates

During the process, I had many feelings and many “Ifs”; e.g. if I could really present for all women from Burma; if everything would go smoothly, etc. But our group who went to Geneva to present the shadow report was very united and good at team building. We also did very good preparation before the trip. I think we have done a great job and I felt so satisfied with the process.

They (the 10 delegates from the regime) came to present their CEDAW report (women’s rights) but their head of delegation was a man and only 3 of them were women. When we look from one perspective, it seems they don’t think only women have to work for women’s rights. But the problem is that they didn’t allow women to answer or to do anything without their guidance. Women delegates could only answer about the “Myanmar Women’s Affair Federation” and some other women’s issues. And they had to read out only what was written down on the paper, not to give extra answers. The male delegates answered almost all the questions. I guess all of the questions raised by the Committee members were very tough and hard for them.

When the Committee asked the questions by using the information which we provided, I felt very proud of what we had done for the women of Burma.

Even though I found the answers that the SPDC delegations gave to the Committee were funny, I also felt ashamed/embarrassed for Burma because the regime didn’t use well-educated people, and those so-called high level “State delegates” could not communicate at the international level.

*By Thwel Zin Toe,
WLB-CEDAW Assistant to Focal Point*

- Each team member gained a clear understanding of how the CEDAW Committee works and how we can lobby them
- We now have more links with women's groups from other countries and have strengthened our relationship with IWRAW
- We were able to lobby the CEDAW Committee effectively and provide all necessary information to them
- More Committee members now understand the women's situation in Burma and how the regime oppresses people in the whole country.
- We can apply our experience to our work by talking about the CEDAW and educating grassroots communities about women's rights and educating male leaders in the democratic movement.
- We can see the CEDAW Committee asked the SPDC delegation all the questions we raised during the lunch briefing.
- Got media coverage¹⁶
 - Democratic Voice of Burma
 - Irrawaddy
 - Khit Pyaing
 - Kachin News groups
 - Mizzima
 - Yoma news
 - Voice of America
 - Kantarawaddy
 - Le Temps (Swiss's Time newspaper)

E. Words from the CEDAW Shadow report lobby team

Overall, we are very satisfied with how all the CEDAW committee members carried out their constructive dialogue with the SPDC. The committee members raised all the issues that we wanted them to bring up. We could clearly see that the questions were tough for the SPDC delegation to answer. We were amazed that almost all the CEDAW

committee members in our chamber came to our lunch briefing. The committee asked different questions and we gave them information based on our shadow report. The whole team worked hard to lobby the CEDAW committee members and we could see all the results of our hard work.

Using a process to work as a team, we have learnt what good teamwork is, and what strategies are needed to guide us to become a strong and productive team. We all felt that we were a very good team. Each person took the responsibility to handle at least one issue from our shadow report to lobby the Committee members. We had debriefings with other groups after meetings at the UN, and also among ourselves every evening. These debriefings were very useful because we could reflect on activities done during the day and share updates, discuss issues that arose, and then plan for the next day to improve meetings or improve ourselves. Also we are very happy that we were able to carry out some activities outside the CEDAW session including meetings with journalists, and talking with researchers during our trip.

We felt that we had such a good team because we were very well-organized and well-planned before our trip. We had a workshop specifically for the trip.

Everyone is happy because this whole process is very inclusive from the beginning and until the end. This trip and shadow report process has not only built the capacity of the working team, but also that of member and non-member organizations and other civil society groups. We all benefited from the CEDAW shadow report process.

Part V

Post Session Activities to Date: (December 2008)

- Reflection sessions for CEDAW experience with:
 - WLB - PEP trainees
 - PB members and staff at Secretariat
 - the NBC's partner workshop
 - Network organizations/ CBOs
- Preparation to produce the translation of CEDAW Manual, and CEDAW process activity report including SPDC's statement, Concluding Observations
- Preparing WLB position paper on Education based on CEDAW shadow report
- Preparing CEDAW process reflection report and strategies to follow up

Conclusion

The Women's League of Burma (WLB) is very proud that the process was successfully finished, and was carried out very well from the beginning until the end. WLB initiated the shadow report process because we believe that it is very important to raise the voice of women of Burma at the UN level. However, without the cooperation of other women's groups and other civil society groups, we wouldn't have had such a successful shadow report. We very much appreciate the cooperation of all the groups involved.

During the process, apart from our network groups, we contacted different groups for different issues such as health, education, rural development and violence against women. It has been very valuable to have experienced the collective efforts of all involved, within a genuine participatory process. All the community-based organizations worked together with us at every step, providing us with useful information.

We hope the experience from this process has set the tone for our work in a future democratic nation. This process of empowering communities on the ground, and taking actions together to change policy is one we want to carry on, and also to pass on.

APPENDICES

Appendix I: **Timeline for CEDAW shadow report process (Jan – Nov 2008)**

Setting out the process			
Activities (What to do)	Who	Where	When
CEDAW working team (CWT)	Htoo Paw + Toe Toe WLB-IDR + Secretary	WLB Secretariat	31 Jan 2008
CEDAW Focal points	One per organization	where organizations are based	31 Jan 2008
To identify CEDAW shadow report drafting team	at least 3	WLB Secretariat	Feb - Mar 2008
A. Consultations/ workshops <ul style="list-style-type: none"> ▪ Consultations within organizations ▪ Workshops with community groups to gather information ▪ Consultation meeting with organizations (CBOs) working on different issues (Dam, gas pipeline, etc) 	Women's organizations & campaign organizations	where organizations are based	Remark: <i>Sending all data to CWT - (Preferably before May 15)</i>
B. Data-collection <ul style="list-style-type: none"> ▪ each group collect/send ▪ Secondary data collection ▪ Literature research 	WO/ CBO/ CWT	at different areas	Feb-May 2008
Preparing the First Draft			
Activities (What to do)	Who	Where	When
- Write up First Draft	Drafting Team (DT)	Where drafters are based	Mid-May to Mid-June
- Filling gaps in the data	each organization	WLB Secretariat & where organizations are based	Jun-July
“Global to Local” by IWRAW	CWT members	UN in New York	22 Jun – 5 Jul

Overall Consultation on Draft report & finalizing report			
Activities (What to do)	Who	Where	When
2 nd draft & recommendations	PBs, CWT, focal points & DT	WLB Secretariat & where women are based	Mid July – mid Aug
* Translation into Burmese	to identify translators DT/ CWT	Where translators are based	Mid July – mid Aug
Submit to IWRAW	CWT	IWRAW	End Aug
Get comments from IWRAW Finalize report	CWT	WLB Secretariat	mid Sept 2008
Actions for the Session			
Activities (What to do)	Who	Where	When
Preparation of materials & logistics for lobby trip	CWT & women reps from organizations	Thailand & India	Late Sept- Oct
Global to Local Workshop by IWRAW	women reps to CEDAW session (at least 7 women)	Geneva	Oct 2008
Actual participation at 42 nd CEDAW Session	women reps to CEDAW session (at least 7 women)	Geneva	25 Oct- 4 Nov

Appendix II: The working team (core group) of the WLB - CEDAW Shadow Report Process Project

Nang Lao Liang Won (Tay Tay)	<i>Team leader, IDR</i>
Nang Yain	<i>General Secretary (2007-2008)</i>
Naw Htoo Paw	<i>Focal Point</i>
Thwel Zin Toe	<i>Assistant to Focal Point</i>
Ying Tzarm	<i>IDR Staff</i>
Ann Adams	<i>IDR Volunteer</i>

Appendix III: CEDAW Focal points from organizations

1. Burmese Women's Union (BWU)	Hsar Paw Kyi
2. Kachin Women's Association Thailand (KWAT)	Julia Marip
3. Karen Women's Organization (KWO)	Cho Cho Tha Htet
4. Karenni National Women's Organization (KNWO)	Naw Yu You
5. Kuki Women's Human Rights Organization (KWHRO)	Kim Boi
6. Lahu Women's Organization (LWO)	Na Khan Bo
7. Palaung Women's Organization (PWO)	Lway Moe Kham
8. PaO Women's Union (PWU)	Nang Zun Moe
9. Rakhaing Women's Union (RWU)	Saw Hla Myat Thu
10. Shan Women's Action Network (SWAN)	Yuwadee
11. Tavoyan Women's Union (TWU)	Lwin Lwin Hlaing
12. Women's Rights and Welfare Association of Burma (WRWAB)	Nin Zi
13. Women's League of Chinland (WLC)	Cheery Zahau
14. Mon groups	Mi Jarai Non

Appendix IV: Briefing paper for Women of Burma Advocacy Team to the 42nd CEDAW Session in Geneva

- I. Name of conference/ event:** The 42nd CEDAW Session in Oct – Nov 2008
- II. Where:** Geneva, Switzerland
- III. When :** From Oct 24 to 4 Nov 2008

IV. Objectives of the mission:

- To be actively involved in IWRAW's *Global to Local* workshop and activities during the sessions
- To give more alternative updated information to the committee members for the Review of Burma/SPDC's combined state report and lobby them to include our list of critical issues and questions, and language in their concluding observations
- To lobby CEDAW Committee members using the shadow report: *In the Shadow of the Junta*
- To consolidate solidarity and support from women's groups in the regions as well as strengthen and extend links with the CEDAW global networks
- To raise awareness on Burma of women's organizations from countries of other regions
- To meet with the Geneva-based Burma support group and other women's groups to consolidate our network
- To consolidate solidarity and support from the International women's movement through IWRAW networks to step up our challenge to the military regime in Burma

V. Activities:

A. Before the trip:

September:	Finalizing Shadow report; drafting Burma fact sheet + visa + funding Final editing of translation of shadow report
1- 14 Oct	English layout + formulating strategies for advocacy trip & finalising logistics, Burmese translation editing/polishing + printing
15 – 17 Oct –tentative	Prep meeting for Book launch/press conference: <i>who what when</i> Burmese translation editing/polishing + printing up to 22 Oct
19 – 22 Oct:	Small workshop among Advocacy team going to Geneva: expectations, common understanding for each member in the team during advocacy trip & logistics incl. meetings & visa; things to carry etc. visa plus: <i>who what when</i>

B. During advocacy trip

i) General activities:

From 25 – 3 Nov:

In daytime:	Being actively involved in <i>IWRAW global to local activities (Refer to their schedule)</i>
Most evenings:	At least half-hour daily debriefing at Tay Tay's Room or over dinner, update, raise concerns & prepare for next day

ii) Detailed activities

From 25 – 26 Oct	Attending global to local workshop + finalising statements
Oct 27	Book Launch in Thailand Interventions/ statements at informal meeting with CEDAW Committee, Geneva
28 – 29 Oct	Informal meeting with networks
30 Oct	Observing CEDAW Session
31 st Oct	Lunch meeting with CEDAW committee members (Lunch time) Meet Association Swiss Birmanine (ASB), Burma support groups
1 Nov	Meet informally with networks/friends
2 Nov	Day time free - preparation for Burma review: webcast; skype & web cam for groups in Thailand, India, Bangladesh, China & inside Burma
3 Nov	Burma review: media interviews; one-to-one meetings with CEDAW committee members

VI. Strategies:

- Making an NGO oral statement
- Informal meetings with CEDAW Committee members
- Informal lobbying with CEDAW Committee members
- Sharing information with other NGO groups from different countries
- Launching the shadow report, *"In the Shadow of the Junta"*.
- Meeting with Burma support group based in Geneva
- Talking to the Burmese media during the NGO oral statement and State review
- Talking to media based in Geneva and Europe

VII. Materials prepared

- Press release for the book launch of *"In the Shadow of the Junta"*
- The Shadow report: *In the Shadow of the Junta*, in printed form and CDs
- Burma: Fact Sheet (Printed form - summaries of problems, recommendations and questions)
- Oral statement/Intervention
- Publications/leaflets/brochures of women's groups
- Flyers for the Book Launch
- Flyers for lunch meeting
- Materials from IWRAW AP

VIII Follow-Up: after CEDAW lobby trip,

All representatives were required to provide a report on their participation, outlining their objectives, what actions they took, their achievements and what impact they had; and lessons learned.

It is hoped that the outcomes and report of the CEDAW lobby trip can be used not only in international advocacy but also to formulate strategy plans for the mother organization of each representative linking local to global advocacy with more comprehensive processes at different levels and in different settings.

IX Other information

Most arrived Geneva on 24 Oct, and left on 4 Nov 2008

WHO in the team

1. Tay Tay (Nang Lao Liang Won) CEDAW working team leader and Overall Liaison person
2. Naw Htoo Paw CEDAW Working Team Focal Point
3. Thwel Zin Toe CEDAW Working Team Assistant to Focal Point
4. Ying Tzarm CEDAW Working Team member/IDR
5. Julia Marip KWAT rep for CEDAW focal point
6. Lway Moe Kham PWO rep for CEDAW focal point
7. Cheery Zahau WLC rep for CEDAW focal point
8. Valentina Soe Individual
9. *Charm Tong joined during her advocacy trip in Europe*

Accreditation & UN pass: facilitated by IWRAW-AP

Funding:

By IWRAW-AP: Naw Htoo Paw, Thwel Zin Toe, Julia Marip, Cheery Zahau
By EBO via NRP Office: Ying Tzarm, Lway Moe Kham and Tay Tay

Appendix V: **Details of activities during lobby week in Geneva**

October 24

- Went to UN building to get the UN pass & orientation for UN building
- Observed the Constructive Dialogue between the CEDAW committee and Slovenia Government
- Observed the Constructive Dialogue between the CEDAW Committee and Mongolia Government

October 25- 26

- Tour of UN building (NGO room, Library, Cafeteria, Chamber 1 & 2 etc) organized by IWRAW
- Attended the "From Global to Local training"
- Finalized the Oral Statement and practiced
- Prepared possible questions and answers
- Practiced reading out oral statement

October 27

- Attended the informal meeting between NGOs & CEDAW Committee at UNO
- Ying Tzarm and Naw Htoo Paw read out the Oral statement, and the team members answered questions raised by the CEDAW Committee members
- Questions raised: CEDAW process; Human rights education in Burma; Human rights training for armies/soldiers; Current women's situation & how many access healthcare at Nargis-affected areas, any services for victims of trafficking/violence (sexual and other forms of violence)
- Debriefing in the evening with other NGO teams from Portugal, Bahrain, El Salvador

Book Launch of the shadow report "In the Shadow of the Junta"

The WLB hosted a book launch of "In the Shadow of the Junta" Burma's CEDAW Shadow Report on Monday 27 October 2008

It was a panel discussion with 3 speakers speaking on the CEDAW Background & process; findings of the report and experiences of participating in the process. 63 people attended from different organizations including WLB member organizations based in the area & at the training School, HREIB, Shan Youth Power and CACT. The donors NRP and BRC also attended, and the resource person Dr. Vit, a contributor to the CEDAW report; and journalists from DVB, NMG, RFA and VOA.

October 28

- Prepared printed materials, invitations and other necessities for lunch briefing

October 29

- Observed the briefing by Bahrain NGOs at lunch meeting with CEDAW committee members
- Debriefing to share opinions on lunch briefing and lessons learned for Burma's Lunch Briefing

October 30

- Gave invitations to CEDAW Committee members, Secretariat staff & networks
- Observed CEDAW Session on Bahrain's state review to learn about the Committee's procedures
- Observed Portugal's lunch briefing
- Debriefing

October 31

- Lunch briefing with the CEDAW Committee members
- Questions raised: country historical background, process and regulations of setting up NGOs, Peace in Burma, what women's groups inside are like, education and health access for girls, how did team members learn to speak English well.
- Debriefing in the evening
- Had dinner meeting with Association Suisse Birmanie (Burma Support Group) and talked about the CEDAW shadow report

November 1

- Dinner meeting with a Swiss family, long time supporters of Burma's democracy movement; gave an update about Burma and CEDAW shadow report process and the team members

November 2

- Some team members talked to a student who was an intern with a Burma Support group member about the CEDAW shadow report process and the team members

November 3

- Burma State Report Review by CEDAW Committee (Session proceedings can be viewed on OHCHR website)
- Debriefing in the evening
- Interview with a Swiss journalist
- Interview with a member of the Association Suisse Birmanie for their publication

November 4

- Meeting with Geneva-based Rights & Democracy staff to learn about UPR Process and the possibility of receiving their technical support
- Informal dinner with long-time network activists, to discuss reflections on CEDAW & possibilities of improving cooperation on lobbying in Geneva, e.g at HR Council or to Special Rapporteur on HR in Burma,

1. By VOA

အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ရှိုးဖောက်မှုအပေါ် မြန်မာစစ်အစိုးရ ဝေဖန်ခံရ

27 October 2008

မြန်မာစစ်အစိုးရက ဦးဆောင်ရေးဆွဲထားတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အသစ်ထဲမှာ အမျိုးသမီးနဲ့ အမျိုးသား တန်းတူညီမျှရေးကို မြှင့်တင်ဖို့ ပျက်ကွက်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေကို CEDAW လို့ခေါ်တဲ့ အမျိုးသမီးများအပေါ် နည်းမျိုးစုံနဲ့ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပျောက်ရေး ကုလသမဂ္ဂရဲ့ ကော်မတီကို တင်သွင်းခဲ့ကြပါတယ်။

WLB လို့ခေါ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်ကလည်း ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကြေညာချက်တစောင်ကို ဒီကနေ့ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး အခုလို အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား တန်းတူညီမျှမှုတွေကို စစ်အစိုးရရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေမှာ မြှင့်တင်ဖို့ ပျက်ကွက်တာဟာ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ စစ်တပ်ဘက်က ၂၅% နေရာယူထားလို့ပဲလို့ ဆိုပါတယ်။

မြန်မာ့လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှာ အမျိုးသားတွေကပဲ ရှေ့တန်းက နေရာရတယ်၊ စစ်တပ်ကြီးစိုးမှု ရှိတဲ့နိုင်ငံဖြစ်တယ်၊ စစ်တပ်မှာလည်း အားလုံးလိုလိုဟာ အမျိုးသားတွေပဲ လွှမ်းမိုးထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

CEDAW အဖွဲ့ကနေပြီး မြန်မာစစ်အစိုးရက ဒီနှစ်တင်သွင်းတဲ့ အမျိုးသမီး အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာကို ကန့်ကွက်ပေးဖို့ The Global Justics Center လို့ခေါ်တဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်ခ်မြို့အခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားတဲ့ ရှေ့နေအဖွဲ့က တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

မြန်မာစစ်အစိုးရဟာ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ တိုက်တွန်းမှုတွေကို မလိုက်နာရုံမက အမျိုးသမီးတွေကို အဓမ္မပြုကျင့်မှုနဲ့ တခြားပြစ်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်တွေက အရေးယူဖို့ စိတ်မပါကြဘူးလို့ The Global Justice အဖွဲ့က ပြောပါတယ်။ လာမယ့် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ ကျရင် CEDAW အဖွဲ့ရဲ့ ၄၂ ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးကို ကျင်းပမှာဖြစ်ပါတယ်။

<http://www.voanews.com/burmese/2008-10-27-voa2.cfm>

2. By Irrawaddy

“စစ်အာဏာရှင် ကြီးစိုးမှုမှောင်ရိပ်” အစီရင်ခံစာ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ထုတ်ပြန်

အေးလွဲ့ | အောက်တိုဘာ ၂၈၊ ၂၀၀၈

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျား၊မ ကွဲပြားမှုအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ‘စစ်အာဏာရှင် ကြီးစိုးမှုမှောင်ရိပ်’ အမည်ရှိ အစီရင်ခံစာ တစောင်ကို ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်(မြန်မာနိုင်ငံ) (WLB) က အောက်တိုဘာ ၂၆ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

WLB (Women’s League of Burma)၏ အစီရင်ခံစာတွင် အမျိုးသမီးနှင့် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ နယ်စပ် ဒေသ လူကုန်ကူးမှု တိုးပွားနေမှု၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အမျိုးသမီးဖွံ့ဖြိုးရေး၊ နိုင်ငံ အနှံ့အပြား အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက် နေမှုစသည့် အဓိကအကြောင်းအရာ ၅ ချက်ကို အခြေခံ ထောက်ပြထားသည်။

ယင်း WLB ၏ အစီရင်ခံစာသည် နအဖ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ချုပ်မှ စီဒေါက်မတီ သို့ပေးပို့သည့် အစီရင်ခံစာအပေါ် ထောက်ပြ ဝေဖန်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်းသိရသည်။

၂၀၀၇ခုနှစ်အတွင်းက ဒုတိယနှင့်တတိယ နှစ်ကြိမ်ပေါင်း စစ်အစိုးရ၏ စီဒေါက်မတီသို့ ပေးပို့ထားသော အစီရင်ခံစာများ အရ “ မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် မမွေးဖွားမီကပင် အမျိုးသမီး အခွင့် အရေးကိုများ ရရှိခံစား နေရသည်” ဆိုသည့် အချက်မှာ လုံးဝမဟုတ်မှန်ကြောင်း WLB ၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရှေ့လာမည့် နိုဝင်ဘာလ ၃ရက်နေ့တွင် နအဖ အမျိုးသမီးများကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့က ၎င်းတို့တင်ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာ မှန်ကန် ကြောင်း၊ စီဒေါက်မတီနှင့် သုံးသပ်မည့် စည်းဝေးပွဲ ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်းသိရ သည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရသည် စီဒေါတချုပ်(CEDAW - အမျိုးသမီးများအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်ရေး သဘောတူ စာချုပ်) ကို ၁၉၉၇ခုနှစ်တွင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ ပထမဆုံး အစီရင် ခံစာကို ၁၉၉၉ခုနှစ်တွင် စီဒေါက်မတီသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာကို ၂၂ကြိမ်မြောက် စီဒေါက်မတီ က သုံးသပ်ခဲ့ကြောင်းလည်း WLB ၏ အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြ ထားသည်။

WLB အစီရင်ခံစာပြုစုသူများထဲမှ တာဝန်ရှိသူ တဦးဖြစ်သည့် ချယ်ရီဇာဟောင်းက “နအဖ အစိုးရက တင်ပြ ထားတဲ့ မြန်မာပြည်မှာရှိ တဲ့ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မခံရပါဘူး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနဲ့ လုပ်ငန်း ကိုင်ငန်းတွေ အားလုံးအဆင် ပြေပါတယ်လို့ ပြောဆိုထားခြင်းအပေါ် မဟုတ်မှန်ကြောင်း ကျမတို့ကလည်း အစီရင်ခံစာမှာသက်သေအချက်အလက်နဲ့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ စီဒေါ ကော်မတီကလည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ရဲ့အစိတ်အပိုင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအချက်အလက်တွေကို နအဖ ကိုဖိအားပေးပြောဆိုရာမှာ အသုံးပြု နိုင်ပါတယ်” ဟုပြောသည်။

နအဖ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ချုပ်၏ အစီရင်ခံစာ၌ မြန်မာအမျိုးသမီးများ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများ မရှိဟု ဖော်ပြထားသော်လည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၀၈ခုနှစ် အတွင်း တရုတ်- မြန်မာ နယ်စပ်ရှိ မူဆယ် မြို့နှင့် ရွှေလီမြို့များတွင် မြန်မာအမျိုးသမီးများ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခံရမှု ပိုမိုများပြားလာသည်ကို တွေ့ရကြောင်း တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ် အခြေစိုက် မြန်မာ့အရေးလေ့လာသူ ဦးအောင်ကျော်ဇောက ပြောသည်။

လူမှောင်ခို ပွဲစားများသည် မိသားစုလိုက် မြန်မာလူမျိုးများပင်ဖြစ်ပြီး အရောင်းစားခံမိန်းကလေးများကို သတ်ဖြတ်သည် အထိဖြစ်လာကြောင်းနှင့် ၎င်းအရောင်းစားခံ မြန်မာမိန်းကလေးများသည် တရုတ်ပြည် အနီးဝေးပြည်နယ်ပိုင်းရှိ တရုတ် လူမျိုးများလက်တွင် နှိပ်စက်မှု အမျိုးမျိုးနှင့် ဆိုးရွားလှသည့် ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံရကြောင်း၊ အသက်ဆုံးရှုံးရမှုများလည်း ရှိကြောင်းတို့ကို ဦးအောင်ကျော်ဇောက ဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

တရုတ်ပြည်အိုလံပစ်ပွဲမတိုင်မီ တရုတ်အာဏာပိုင် ဒေသအလိုက်နှင့် လူဝင်မှုကြည့်ကြပ်ရေးတို့ပူးပေါင်းပြီး မှတ်ပုံတင်မရှိဘဲ နေထိုင်သည့် မြန်မာအမျိုးသမီး ၂၀၀ နီးပါး ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းခံရကြောင်းလည်း ၎င်းက ပြောသည်။

ထိုသို့ဖမ်းဆီးခံနေရသူများထဲမှ ၂၄ဦးကိုမူ ရွှေလီရှိ လူမှောင်ခိုကူးမှုတားဆီးရေးအဖွဲ့သို့ တရုတ်အာဏာပိုင်များက ပို့ဆောင်ခဲ့ကြောင်းလည်းသိရသည်။

“လူမှောင်ခို ရောင်းဝယ်မှုနဲ့ပတ်သက်လို့ မှောင်ခိုဂိုဏ်းတွေ ပပျောက်အောင်တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ဆောင်မှုမှာ ဗမာအစိုးရက ထင်သလောက်မလုပ်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ အရောင်းအစားခံရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေမှာ အပြန် ခရီးစရိတ်ကအစ ဖြေရှင်းပေးဖို့ အစိုးရ အောက်ခြေဌာနမရှိဘူး”ဟု ဦးအောင်ကျော်ဇောက ပြောဆိုသည်။

http://www.irrawaddy.org/bur/index.php?option=com_content&view=article&id=347%3A2008-10-29-04-48-17&Itemid=2

3. By Khitpyaing

အာဏာရှင်မှောင်ရိပ်၌ မြန်မာအမျိုးသမီးများ ကျားမခွဲခြားဆက်ဆံမှုဆိုးရွားစွာခံနေရ

ပီတာအောင်/ ၂၈ အောက်တိုဘာ ၂၀၀၈

အာဏာရှင်စနစ်ကြီးစိုးသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ကျားမခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို အစီစဉ်တကျ ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက် ခံနေရသည် ဟု အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ) WLB က အစီရင်ခံစာ ယမန်နေ့ က ထုတ်ပြန်ကာ ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

‘အာဏာရှင်ကြီးစိုးမှုမှောင်ရိပ်’ ဟု အမည်ပေးထားသည့် ယင်းအစီရင်ခံစာ၌ အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းခလေး ငယ်များ လူကုန်ကူး ခံနေရမှု၊ ပညာရေးတွင် သမီးမိန်းခလေး၏ ပညာရေးကို သားယောက်ကျားလေး၏ ပညာရေး လောက်ဦးစားပေးမခံရမှု၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ဆိုးဝါးသဖြင့် အမျိုးသမီး (၁၂) ဦး တွင် (၁) ဦး ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ် သေဆုံးနေရမှုနှင့် ကျေးလက်နှင့် တိုင်းရင်းသားဒေသများ၌ နအဖ စစ်တပ်၏ အမျိုးသမီးများ အပေါ် လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဒေသခံအမျိုးသမီးများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များနှင့် တကွ တင်ပြ ထားသည်။

ထို့ပြင် အာဏာရှင်စနစ်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကျင့်သုံးနေမှုကြောင့် မြန်မာလူမှုအသိုင်းအဝန်း၌ အမျိုးသားများ လွှမ်းမိုးနေပြီး စစ်တပ် သည် မြို့တိုင်း၊ ရွာတိုင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်တိုင်း၊ အသင်းအဖွဲ့တိုင်းကိုပါ ထိန်းချုပ်ထားကြောင်း လတ်တလော ရေးဆွဲအတည်ပြု ထားသည့် အခြေခံဥပဒေသည်လည်း ကျားမတန်း တူရေးကိုအာမခံချက် မပေးရုံသာမက အမျိုးသားများကြီးစိုးသည့် စစ်တပ်ကို လွှတ်တော် အရပ်ရပ်တွင် လေးပုံတပုံချုပ်ကိုင်ရန် သတ်မှတ်ထားသည်ဟုလည်း ဝေဖန်ထောက်ပြထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ရှိနေသည့် ရှေးရိုးစွဲ ပုံစံခွက်ဓလေ့ထုံးတမ်းများကြောင့် မြန်မာအမျိုးသမီးများမှာ နဂိုကတည်းက နှိပ်ချခွဲခြားဆက်ဆံခံနေ ကြရရာမှ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကြောင့် ပို၍ ခွဲခြားနှိပ်ချဆက်ဆံခံနေရသည်ဟု WLB အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး မနန်းယဉ်ကပြောသည်။

၎င်းက “အမျိုးသမီးတွေ ကိုခွဲခြားဆက်ဆံမှုကရှေးရိုးစွဲကမ္ဘာကြီးမှာရှိခဲ့တယ်။ အဲဒါတွေကိုပယ်ဖျက်ဖို့ နိုင်ငံတကာသဘောတူ စာချုပ် တွေမှာ ပြောထားတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့စစ်အာဏာရှင်ရဲ့အောက်မှာ ဒီဟာပယ်ဖျက်ဖို့ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဆက်ပြီးတော့ စစ် အာဏာရှင်စနစ် ကြီးစိုးနေသရွေ့တော့ ကျား၊ မတန်းတူရေးဆိုတာ ကိုဘယ်လိုမှမျှော်လင့်လို့မရနိုင်ပါဘူး။ စစ်တပ်အာဏာပိုင်တွေ ကနေ ချိုးဖောက်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေပေါ်အကြမ်း ဖက်မှုတွေကို အရေးယူလို့မရဘူးပါဘူး။ မရတဲ့အခါ ခွဲခြားဆက်ဆံရမှုတွေပိုပြီးတော့ ဖြစ်လာပါတယ်” ဟု ပြောသည်။

အမျိုးသမီးများအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်ရေးနိုင်ငံတကာသဘောတူစာချုပ် (CEDAW) ကို မြန်မာ နိုင်ငံက လက်မှတ်ရေးထိုးထား၍ စာချုပ်ပါကတိများအတိုင်း မြန်မာစစ်အစိုးရက ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြချက်များကို လာမည့် နိုဝင်ဘာ (၃) ရက် ဂျနီဗာ၌ ကျင်းပမည့် (၄၂)ကြိမ်မြောက် စီဒေါ ကော်မတီ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြသွားမည်ဟု WLB ကဆက်လက်ပြောကြားသည်။

အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ)ကို ကရင်၊ကရင်နီ၊ရှမ်း၊ကချင်၊ရခိုင်၊ဗမာ၊ထားဝယ်၊ပအိုဝ်း၊ပလောင်၊ လားဟူ၊ ကူကီး စသည့် တိုင်းရင်းသား အမျိုး သမီးအဖွဲ့(၁၂)ဖွဲ့ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ထိုင်းနိုင်ငံတွင်အခြေစိုက်သည်။

<http://www.newskhitpyaing.co.cc/?p=764>

4. By Kachin News Group

WLB launches CEDAW report

Tuesday, 28 October 2008

Despite the international agreement signed regarding the Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against Women (CEDAW) by the ruling Burmese junta, the State Peace and Development Council (SPDC) continues with its discrimination against women in Burma, according to a new report.

A report entitled "In the Shadow of the Junta" launched today by the Women's League of Burma (WLB), includes reports of revealing systemic gender discrimination in Burma, which will be used to review the situation in Burma at the 42nd Session of the CEDAW Committee in Geneva on November 3, 2008.

According to the new report, "Women in Burma are facing violence at every level, not only because of historical gender discrimination, but as a direct result of the military rule and the lack of the rule of law".

"The reason for the launch of this CEDAW report was to show that the Burmese military regime's report was not credible and there has been no progress in Burma, even after the government signed the CEDAW in 1997," Tin Tin Nyo, General Secretary of the Burmese Women's Union (BWU) said.

In Burma, most women do not know about the CEDAW and the government does not create awareness among the public. For the betterment of girls and women in Burma, political reform is needed, the General Secretary added.

The report also revealed how the Burmese military regime's failed policies have had a negative impact on women and girls, particularly in the sectors of education, health, rural development and violence against women.

WLB is an umbrella organization comprising of 12 women's organizations of different ethnic backgrounds from Burma. It was established on 9th December, 1999.

http://www.kachinnews.com/index.php?option=com_content&task=view&id=629&Itemid=50

5. By Katarawaddy Times

စစ်အစိုးရ၏ အမျိုးသမီး အစီရင်ခံစာ ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဟု ယှဉ်ပြိုင်အစီရင်ခံစာက ဆို တည်မြဲ/အောက်တိုဘာ ၂၉၊ ၂၀၀၈

မြန်မာစစ်အစိုးရမှ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂထံ တင်သွင်းထားသော CEDAW ခေါ် အမျိုးသမီးများအား နည်းမျိုးစုံနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက် ရေး အစီရင်ခံစာသည် လက်တွေ့အဖြစ်မှန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်နေကြောင်း ပြည်ပရောက် မြန်မာ အမျိုးသမီးများ အဖွဲ့က ဆိုသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဆွီဇာလန်နိုင်ငံ ဂျာနီဗာမြို့တွင် ကျရောက်မည့် ၄၂ ကြိမ်မြောက် CEDAW ၏ နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးတွင် အမျိုးသမီးများအား ခွဲခြားဆက်ဆံမှုနှင့် ပါတ်သက်ပြီး အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးကြမှာ ဖြစ်သည့်အတွက် စစ်အစိုးရမှ မြန်မာအမျိုးသမီး များ အကြောင်း တင်သွင်းထားချက်များသည် အမှန်တကယ် မဟုတ်မမှန်ကန်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီး အဖွဲ့ချုပ်ဖြစ်သည့် WLB မှ အောက်တိုဘာလ ၂၇ နေ့တွင် ယှဉ်ပြိုင်အစီရင်ခံစာတစောင် ထုတ်ပြန်၍ ယခုလို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်း ဖြစ်သည်။

“နအဖ ပြောနေတဲ့ ဒီသူတို့ လုပ်ဆောင်ပေးနေတယ် ဆိုတဲ့အချက်အလက်တွေဟာ တကယ့်တကယ် လက်တွေ့ဘဝနဲ့ လက်တွေ့ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်နေပါတယ်။ တကယ့်တကယ် အမှန်လက်တွေ့ဘဝမှာ အမျိုးသမီးတွေက ဒီအကြမ်းဖက်မှု တွေ နောက်ပြီးလို့ရှိရင် အမျိုးသမီးတွေဘဝက အဖက်ဖက်ကနေ ချွတ်ခြုံကျနေတယ် ဆိုတဲ့ဟာကို ကျမတို့က အမှန်တရားကို ထောက်ပြချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပေါ့လေ အဲဒါနဲ့ကျမတို့က ဒီယှဉ်ပြိုင် အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ခြင်းဖြစ်တယ်ပေါ့နော် ” ဟု WLB မှ တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး (၂) L.Dwelling က ပြောပါသည်။

စစ်အစိုးရမှ တင်သွင်းထားသော အစီရင်ခံစာက မြန်မာနိုင်ငံမှ အမျိုးသမီးများသည် မမွေးခင်ကတည်းကပင် အခွင့်အရေး အပြည့် အဝရနေကြောင်း၊ ကျား မ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းများ မရှိကြောင်း ရေးသား အစီရင်ခံထားသည်ဟု ဆိုသည်။

WLB အဖွဲ့၏ ယှဉ်ပြိုင် အစီရင်ခံစာတွင်မူ စစ်တပ်နှင့်တကွ ၎င်းနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အစည်းများ အာဏာလက် ကိုင်ရှိနေသ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ သူတို့၏ အခွင့်အရေးများ မြင့်တင်ကာကွယ် ပေးမှုများ ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း ဆိုပါသည်။

ယခု ၂၀၀၇-၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာအမျိုးသမီးအများစုသည် စစ်ခါးစာခံအနေနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်ခံနေရပြီး နယ်စပ် သို့ ထွက်ပြေးရောက်ရှိလာသည့် အမျိုးသမီးများရှိနေကြောင်း ၎င်းတို့ကို လိုအပ်သည့် ဆေးကုသမှုတွေကို ပေးနေရပြီး လုံလုံခြုံခြုံ နေထိုင်နိုင်အောင် စီစဉ်ပေးနေကြောင်း မြန်မာနယ်စပ်ရောက် မြန်မာတိုင်းရင်းသူ အမျိုးသမီးများ ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှ တာဝန်ခံဖြစ်သူ ဒေါ်နင်းရီက ပြောပါသည်။

ယခုထုတ်ပြန်သည့် ယှဉ်ပြိုင် အစီရင်ခံစာကို မြန်မာ့အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်မှ အခြားတိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နယ်စပ်အခြေစိုက် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်အတူ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် အမျိုးသမီးများ အကြမ်းဖက်ခံရမှု စသည့်ကဏ္ဍများ၌ စစ်အစိုးရ၏ပေါ်လစီသည် အမျိုးသမီးထုကို ဘယ်လိုထိခိုက်နှစ်နာစေသည် ဆိုသည်အကြောင်း ကျယ်ပြန့် နက်ရှိုင်းသည့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို စုစည်းတင်ပြထားသည် ဟုဆိုသည်။

အစီရင်ခံစာနှင့် ပါတ်သက်ပြီး L.Dwelling က “ကျမတို့ ရဲ့ ဒီယှဉ်ပြိုင်အစီရင်ခံစာကို အသုံးပြုပြီး မှပေါ့ ဒီနိုင်ငံတကာ အစိုးရကို ကျမတို့ ဖိအားပေး တောင်းဆိုတဲ့အချိန်မှာ ပိုပြီးမှ ထိရောက်မယ်လို့ ကျမတို့ မျှော်လင့်တယ်ပေါ့လေ” ဟု ပြောသွားပါသည်။

တိုင်းရင်းသူအမျိုးသမီး အဖွဲ့အစည်းများ

စီဒေါ အစည်းအဝေး တက်ရောက်

ဒီဂရီ ၁၁၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၈

ရီမေးအောင်

ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျနီဗာမြို့မှာကျင်းပနေတဲ့ CEDAW စီဒေါ အစည်းအဝေးကို အစိုးရမဟုတ်တဲ့ မြန်မာ နိုင်ငံတိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်း ချင်း၊ ကချင်၊ ပလောင်၊ ကရင်၊ ရှမ်း၊ မြန်မာ အမျိုးသမီး ၇ ဦး က ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီအစည်းအဝေးမှာ နအဖအစိုးရတက်က တင်ပြထားလာတဲ့ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုချက်၊ တင်ပြချက်တွေဟာ တကယ့်ပြည်တွင်း မှာ အမျိုးသမီးတွေ ခံစားနေရတဲ့ အခြေအနေတွေဟာ ကွာခြားနေတဲ့အကြောင်းကို အချက်အလက်အပြည့်အစုံနဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က တင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအကြောင်းကို မြန်မာအမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သူ စွမ်း-ရှမ်း အမျိုးသမီးအဖွဲ့က ယင်းနိဇမ့်က “အစီရင်ခံစာတင်တာက အဓိက ခေါင်းစဉ်က တော့ ၆ ခုရှိတယ်။ စီဒေါရဲ့ အာတီကယ် ၁၆ တွဲဖက်ပေါ့။ အဲဒါက အစိုးရရဲ့ တာဝန်ရှိမှုအပေါ်မှာ၊ အမျိုးသမီးအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်ရေးအတွက် အစိုးရ ကနေ တာဝန်ရှိမှုအပေါ်မှာ သူတို့က ဘယ်လောက်လုပ်လဲ၊ မလုပ်ဘူးလဲ ဆိုတာကို ကျမတို့ ကပြောတယ်။ နောက်တခုက လူကုန်ကူးမှုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော့မှ ကျမတို့ ပြောတယ်။ နောက်တခုက အစိုးရကနေပြီးတော့မှ သူတို့ ကျန်း မာရေးနဲ့ ပညာရေးအတွက် ဘတ်ဂျက်ကိုပေးမယ့်အစား စစ်တပ်တွေမှာ ပိုပြီး တော့သုံးတယ် ဆိုတဲ့ဟာတွေကို ကျမတို့ ပြောတယ်။ ပြည်တွင်းထဲမှာ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးတွေမှာ သူတို့ စစ်အစိုးရက ဘယ်လိုလုပ်နေသလဲပေါ့။ ပြီးတော့ အမျိုးသမီးအပေါ် ဘယ်လိုမျိုး အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေရှိနေသလဲဆိုတဲ့ဟာကို ပြောတယ်။”

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အမျိုးသမီးတွေ အကြမ်းဖက်ခံရမှုအခြေအနေကို အစိုးရမ ဟုတ်တဲ့ မြန်မာအမျိုး သမီးကိုယ်စားလှယ်ဘက်က အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက် နေ့မှာ တင်ပြခဲ့ရပြီး နအဖရဲ့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်ဘက်ကတော့ လာမယ့် နိုဝင် ဘာလ ၃ ရက်နေ့မှာ တင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။

“ကျမတို့ ၂၇ ရက်နေ့က စီဒေါကော်မတီနဲ့ အစည်းအဝေးရှိတယ်။ အဲဒီ အစည်းအဝေးမှာ မြန်မာတနိုင်ငံတည်းမဟုတ်ဘူး။ တခြားနိုင်ငံတွေလည်း ပါတယ်။ အားလုံးပေါင်း ၄ နိုင်ငံပေါ့။ အဲဒီမှာ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကနေ ပြီးတော့ အစိုးရကပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ အစိုးရကိုယ်တိုင်က တောင်မှ အမျိုးသမီး တွေပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုကို ပိုပြီးဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ ကျမတို့ တင်ပြကြတယ်။ အဲဒီမှာ ပရိတ်သားတွေလည်းပါ။ အဓိက ပြောတဲ့အချက်က မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း စစ် ဖြစ်နေဆဲပါ။ စစ်တွေဖြစ်နေသလို စစ်အစိုးရအာဏာရှိနေသလိုကတော့ ဒီအကြမ်း ဖက်မှုက ပပျောက်သွားမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ဟာကို ကျမတို့ ပြောတာပေါ့လေ။ ၃ ရက်နေ့ကျရင် သူတို့က စစ်အစိုးရကနေ တင်လာတဲ့ အစီရင်ခံစာကို သူတို့ ကြည့် ပြီးတော့မှ စစ်အစိုးရကပို့လာတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေကို တင်လာတဲ့အစီရင်ခံစာ ပေါ်မှာ မေးခွန်းမေးကြမှာပေါ့။ တကယ်လို့ အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု တွေ ပပျောက်အောင် စစ်အစိုးရ တကယ်လုပ်နေသလား၊ မလုပ်ဘူးလားဆိုတာ သူတို့က မေးမယ်” လို့ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦး ဖြစ်သူ စွမ်း-ရှမ်း အမျိုးသမီးအဖွဲ့က ယင်းနိဇမ့်က ပြောပြပါတယ်။

ဒီနှစ် စီဒေါအစည်းအဝေးကို အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်နေတဲ့ နိုင်ငံ တွေအဖြစ် မြန်မာ၊ မွန်ဂိုလီးယား၊ ပေါ်တူဂီ၊ စလိုဗက်နီးယား အပါအဝင် ၆ နိုင်ငံ တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

Convention on the Elimination of Discrimination Against Women (CEDAW) စီဒေါအဖွဲ့ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ အမျိုးသမီး တွေ အကြမ်းဖက်ခံရမှုတွေ ပပျောက်ရေးအတွက် ကြားနာ စစ်ဆေးပေးနေတဲ့ ကုလ သမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းတခုအဖြစ် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကနေ စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

စီဒေါစက်ရှင်းကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်က စတင်ကျင်းပခဲ့တာဖြစ်ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ ၄၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးအဖြစ် ကြားနာစစ်ဆေးနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်ရေး စီဒေါရဲ့ အခြေခံ သဘောတူညီ ချက် ၆ ချက်ကို မြန်မာ နိုင်ငံက ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

စီဒေါနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ လှုပ်ရှားမှု

ဒီဂျစ် ၂၀၁၈ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၈

ရီမေအောင်

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းက အမျိုးသမီးတွေ အကြမ်းဖက်ခံနေရမှု၊ လူ့အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးနေရမှုတွေကို ဖော်ထုတ် တင်ပြခဲ့တဲ့ ပြည်ပမြန်မာတိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးတွေရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုဟာ မြန်မာပြည်တွင်းက အမျိုးသမီးတွေ လွတ်မြောက်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေတယ်လို့ အမျိုးသမီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးက ချီးကျူးကြိုဆိုလိုက်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းက အမျိုးသမီးတွေ အကြမ်းဖက်ခံရမှုအခြေအနေတွေကို ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျနီဗာမြို့မှာကျင်းပနေတဲ့ စီဒေါ အစည်းအဝေးမှာ တင်ပြနိုင်ဖို့ ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းခဲ့ကြတဲ့ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးတွေရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ကရင်ပြည်နယ် ဖားအုံမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်က ကြိုဆိုလိုက်တာလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

“အမျိုးသမီးတွေလုပ်ဆောင်မှုက အင်မတန်မှ ကျမတို့အတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်တာပေါ့။ ပြင်ပကနေပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေတင်တော့ အခုက နယ်စပ်ကနေပဲတင်တာ။ ကျမတို့ မြို့ပေါ်မှာလည်း တချို့ခံနေရတဲ့ နေရာတွေရှိတာပဲ။ စစ်သားတွေရဲ့ အဓမ္မပြုကျင့်ခံရတာတွေ၊ လူပါအသတ်ခံ ရတာတွေ ကျမတို့ သံတောင်ကြီးဘက်မှာ အထင်အရှားရှိတာပဲ။ ကျောင်းဆရာမကို သူတို့ အဲလိုပဲလုပ် ပြီးတော့ သတ်ထားလိုက်တာ။ ဘယ်သူမှ တောင်မဟရဲဘူး။ ဒါတောင် မြို့ပေါ်မှာ။ ဒီလိုနေရာတောင်မှ လုပ်ရဲသေးတယ်။ နယ်စပ်ကလူတွေဆို မပြောနဲ့တော့။ အခု နယ်စပ်တွေက ဒီလိုတင်လာတယ်ဆိုရင် သူတို့အဲမှာ ပြောပေးလို့ ဒီမှာနေတဲ့လူကနည်းနည်းခံသာတာ။ နို့မဟုတ်ဆိုရင် ကျမတို့က သက်တောင့်သက်သာမှ မရှိဘဲ။ သူတို့ကို အမြဲလန့်နေရတယ်။”

မနက်ဖြန် စီဒေါအစည်းအဝေးမှာ နအဖကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က မြန်မာပြည်မှာ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးတွေ ရှိနေကြောင်းတင်ပြမှာမို့ ဒီလိုတင်ပြမဲ့ အကြောင်းအရာတွေပေါ်မှာလည်း အမျိုးသမီး နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူတစ်ဦးအနေနဲ့ ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်က အခုလိုဝေဖန်ပြောဆိုလိုက်ပါတယ်။

“မြန်မာပြည်ရဲ့ အမျိုးသမီးတွေတကယ့်အစစ်အမှန် အခြေအနေကတော့ ဘာအခွင့်အရေးမှ ထူးထူးခြားခြားရတာမရှိဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အခုလောလောဆယ် ထင်ထင်ရှားရှား ပြစ်ရာရှိတာက သူတို့သွားတဲ့အစည်းအဝေးက အမတို့သိရသလောက်ဆိုရင် အမျိုးသားက ၄ ယောက်၊ အမျိုးသမီးက ၂ ယောက်ဆိုတာသိရတယ်။ အဲဒီကတည်းကိုက ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးထဲမှာ အမျိုးသားတွေက ပါနေရတာလဲ။ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုရင် အမျိုး

သမီးကိုယ်တိုင်ပြောမှပဲ မှန်ကန်တဲ့ အခွင့်အရေးရမှာပေါ့။ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးကို အမျိုးသားတွေက တက်ပြောနေတယ် ဆိုတော့ ဒါ ဘယ်လိုမှ သဘာဝကျတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုမဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် လာမယ့် နောက်ဆက်တွဲတွေက မှန်ကန်တဲ့ဟာတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိသာတယ်။”

အလားတူ ပြည်တွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ၁၅၅၀ ရွေးကောက်ခံအမျိုးသမီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နန်းခင်ထွေးမြင့်က အခုလို ဝေဖန်ပြောဆိုပါတယ်။

“ပြည်တွင်းမှာနေတဲ့ အမျိုးသမီးတယောက်အနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် တိုင်းရင်းသားတယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ ကရင်ပြည်နယ်ဖက်မှာဆိုရင် ပေါ်တာဆွဲရင် ယောက်ျားတွေပဲဆွဲတယ်။ ယောက်ျားတွေက ထွက်ပြေးပြီး ပုန်းနေတဲ့အခါ ကျရင် အိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ မိန်းမတွေလည်း ထမ်းရတယ်။ မိန်းမတွေ ထမ်းရတဲ့အခါ ကျတော့ ပိုနာတာပေါ့။ မိန်းမတွေက ပစ္စည်းလည်းထမ်းပေးရသေးတယ်။ ညကျရင်လည်း သူတို့ရဲ့ သားမယားပြုကျင့်ခြင်းလည်း ခံရတယ်ဆိုတော့ အဲဒါတွေက ကရင်ပြည်နယ်ဘက်မှာ အများကြီးပဲ။ ဒါကလည်း ထူးဆန်းပြီးတော့ အံ့သြစရာမရှိတော့ဘူး။ ကရင်ပြည်နယ်မှာ ဒါလူတိုင်းသိနေ တဲ့ကိစ္စတစ်ခုပဲ။ ဒီလိုအခွင့်အရေးမျိုးတွေ ဘယ်သူက ကာကွယ်ပေးလို့လဲ။ ဘယ်သူမှလည်း ကာကွယ်ပေးတာမဟုတ်ဘူး။”

<http://burmese.dvb.no/news.php?id=6025>

နအဖအမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့

စီဒေါ ကော်မတီဝင်တွေရဲ့ မေးမြန်းချက်တွေကို မဖြေနိုင်

ဒီဗွီဘီ၊ ၄ နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၈

ခင်မောင်စိုးမင်း၊ ဒီဗွီဘီသတင်းထောက်၊ အိန္ဒိယ

ဆွတ်ဇာလန်နိုင်ငံ၊ ဂျန်ဗာမြို့မှာ ပြုလုပ်တဲ့ စီဒေါခေါ် အမျိုးသမီးများအပေါ် ဘက်စုံဖိနှိပ်မှု တားဆီးကာကွယ်ရေး (၄၂) ကြိမ်မြောက်ညီလာခံရဲ့ နောက်ဆုံးရက်ဖြစ်တဲ့ မနေ့က ကော်မတီဝင်တွေရဲ့ ကြားနာစစ်ဆေးမှုကို မြန်မာ နအဖ စစ်အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်တွေက ရေရေရာရာမဖြေကြားနိုင်ခဲ့ဘူးလို့ သိရပါတယ်။

စီဒေါ ခေါ် အမျိုးသမီးများအပေါ် ဖိနှိပ်မှုတားဆီးကာကွယ်ရေးညီလာခံ အတွက် မြန်မာနအဖ စစ်အစိုးရက ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် ၂၀၀၇ ဒီဇင်ဘာလကတည်းက အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

မနေ့ကမူပြီးသွားတဲ့ (၄၂) ကြိမ်မြောက် စီဒေါညီလာခံမှာ မြန်မာနအဖ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က အဲဒီအစီရင်ခံစာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြပါတယ်။

နောက်ဆုံးရက်မှာတော့ စီဒေါကိုယ်စားလှယ်တွေက နောက်ဆက်တွဲ ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့ရာမှာ နအဖ စစ်အစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွေက ဘာမှ တိတိပပဖြေကြားနိုင်ခြင်းမရှိဘူးလို့ စီဒေါအစည်းအဝေးမှာ ယှဉ်ပြိုင်တက်ရောက်နေတဲ့ မြန်မာအတိုက်အခံ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ် ချယ်ရီဇာဟောင်းက ရှင်းပြပါတယ်။

“မနေ့က စီဒေါ ကော်မတီဝင်တွေက ဘက်လိုက်မှုမရှိဘဲနဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ဘဝ တိုးတက်မှုဟာ တကယ်ရော ဖြစ်ခဲ့ရဲ့လားဆိုတဲ့ အစီရင်ခံစာကြည့်ပြီးတော့ မေးခွန်းတွေ မေးတယ်လေ။ အဲတော့ နအဖ ကိုယ်စားလှယ်ဖက်ကနေ ထိထိရောက်ရောက် မေးခွန်းတွေ မဖြေနိုင်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့ကို အထက်ကနေ ဒါပဲ သွားဖတ်ပါဆိုတဲ့ စာရွက်တွေနဲ့လာကြတယ်လေ။ ဆိုတော့ တော်တော်လေး စီဒေါ ကော်မတီဝင်တွေက စိတ်တိုတာလည်းရှိတယ်။ နောက်ကျန်တဲ့ ပရိသတ်တွေကလည်း တော်တော်လေးကို မကျေမနပ်ဖြစ်နေတယ်။”

စီဒေါ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တွေက နအဖအခြေခံဥပဒေမှာ အမျိုးသမီးလွတ်လပ်ခွင့် ဘယ်လောက်ပါသလဲ၊ လူကုန်ကူးမှုတိုက်ဖျက်ရေး အချက်အလက်တွေက ဘာလဲ၊ စတာတွေကို မေးမြန်းတဲ့အခါမှာလည်း နအဖ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က မေးခွန်းနဲ့မဆိုင်တဲ့ လမ်းတွေဘယ်လောက် ဖောက်ထားကြောင်း၊ တံတားတွေ ဘယ်လောက်ဆောက်ထားကြောင်းနဲ့ ကျောင်းတွေအများအပြား ဖွင့်ပေးနေကြောင်းပဲ ဖြေကြားသွားတယ်လို့သိရ ပါတယ်။

အလားတူ စီဒေါညီလာခံမှာ ပြည်ပရောက်အတိုက်အခံ မြန်မာအမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ်တွေကလည်း ယှဉ်ပြိုင်အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်း အဲဒီကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ချယ်ရီဇာဟောင်းက ဂျန်ဗာမြို့ကနေရှင်း ပြပါတယ်။

“စစ်အစိုးရက သူတို့ပေးထားတဲ့ ဇယားတွေ၊ နောက် အစီရင်ခံစာဟာဆို လို့ရှိရင် နိုင်ငံတကာရဲ့ အာရုံစိုက်မှုကို ရချင်လို့၊ ငွေရချင်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့ရဲ့ နိုင်ငံမှာ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ဘဝအဖြစ်အပျက်က ဒီလိုရှိနေပါသေးတယ်ဆိုတာ အမျိုးသမီးရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးက အင်မတန်မှ နံ့ချာနေသေးတယ်ဆိုတာ ပြောတယ်။ နိုင်ငံရေးပါဝင်မှုတွေမှာဆိုရင် လွတ်လပ်ခွင့်လုံးဝ မရှိသေးပါဘူးလို့ ကျမတို့ပြောတယ်။”

စီဒေါညီလာခံကနေ မြန်မာနအဖစစ်အစိုးရနဲ့ပတ်သက်ပြီး တစ်စုံတရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ အရေးယူနိုင်ခြင်းမရှိပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်စုံစမ်းတာတွေ၊ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံကို မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ပတ်သက်ပြီး တင်ပြတာတွေ လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်းသိရပါတယ်။

မနေ့ကမူပြီးသွားတဲ့ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စီဒေါညီလာခံကို နအဖ စစ်အစိုးရကိုယ်စားလှယ်(၁၀)ဦး တက်ရောက်ရာမှာ (၇)ဦးက အမျိုးသားတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။

အဲဒီအတွက် ညီလာခံမှာ တက်ရောက်လာကြတဲ့ နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးတွေအကြားမှာ ထူးခြားမှုတခု ဖြစ်နေပါတယ်။

အလားတူ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးညီလာခံကြီးမှာလည်း ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးတွေအကြားမှာ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က ပိုလ်ချုပ်တဦး ဦးဆောင်ပြီး တက်ရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ♦

<http://burmese.dvb.no/news.php?id=6047>

7. By Mizzima

မြန်မာ့ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး 'အရာမယွင်းရှိနေ' ဟု စစ်အစိုးရ ကုလသံအမတ်ကြီးပြော

မုံပီး - အင်္ဂါနေ့၊ နိုဝင်ဘာလ 04 2008 19:00 - မြန်မာစံတော်ချိန်

နယူးဒေလီ။ ။ မြန်မာအမျိုးသမီးများသည် ရိုးရာဥပဒေအရ အထူးအခွင့်အရေးများရရှိ ခံစားရလျက်ရှိပြီး၊ ယောက်ျားများနှင့် တန်းတူ အမျိုးသမီးများ ရပ်တည်ခွင့် ရနေကြသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ မြန်မာ သံအမတ်ကြီးက တနင်္လာနေ့က ပြောကြား သွားခဲ့ပါသည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရသည် အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးအတွက် အလုံအလောက် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဂျနီဗာ တွင် ကျင်းပသည့် 'အမျိုးသမီးများအား နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း တိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်း' (CEDAW) ၏ ၄၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်လာသည့် အမျိုးသား ၇ ဦးနှင့် အမျိုးသမီး ၃ ဦးပါ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင် တက်ရောက်လာသည့် သံအမတ်ကြီး ဦးဝဏ္ဏမောင်လွင်က တနင်္လာနေ့က ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်း ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါ ကော်မတီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်လျက်ရှိသည့် ပြည်ပရောက် အမျိုးသမီး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အမျိုးသမီးတဦးဖြစ်သော ချယ်ရီဇဟော (Cherry Zahau) ကမူ "ဦးဝဏ္ဏ၏ ပြောကြားချက်သည် အလွန် အံ့အားသင့်စရာဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာပြည်တွင် အမျိုးသမီးများကို ခွဲခြားဆက်ဆံမှု လုံးဝ ရှိပုံမရဟု ပြောကြားခြင်းသည်လည်း လုံးဝ ယုံကြည်နိုင်စရာ မရှိ ကြောင်း" ဖြင့် တနင်္လာနေ့က ပြောပါသည်။

ယခင် ရက်သတ္တပတ်က 'အရိပ် အစီရင်ခံစာ' (Shadow Report) ကို အခြား အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင် ၈ ဦးနှင့် အတူ ပူးတွဲတင်သွင်းခဲ့သည့် ဇဟောက "ဦးဝဏ္ဏ ပြောကြားခဲ့သည့် အခြေအနေသည် ကျမတို့ သိထားသည်များနှင့် လုံးဝ ကွဲပြားခြားနားနေကာ အခြေအနေများနှင့် လုံးလုံးလျားလျား ကွာခြားနေကြောင်း" ဖြင့် စစ်အစိုးရ၏ CEDAW အစည်းအဝေး အစီရင်ခံစာပါ အချက်အလက်များကို ချေပ ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

အလွန် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဘွယ် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံတကာ၏ ပြစ်တင် ဝေဖန်မှုများကို ခံနေရသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်နေ အမျိုးသမီးဦးရေ၏ ၇၀% ကျော်သည် သင့်တော်ကောင်းမွန်သည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားခွင့် ရနေကြပြီး၊ အရွယ်ရောက်ပြီး အမျိုးသမီး အများစုအတွက်လည်း အထက်တန်း ပညာသင်ကြားခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ အာမခံ ပေးထားသည်ဟု ယင်းအစီရင်ခံစာတွင် စစ်အစိုးရက ဖော်ပြ ရေးသားထားပါသည်။

မြန်မာစစ်တပ်က အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု လူမျိုးစုများ နေထိုင်သည့်ဒေသများရှိ အမျိုးသမီးများကို အရမ်း ကာရာ မုဒိမ်းကျင့်သည်ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်များကိုလည်း ဦးဝဏ္ဏက ငြင်းဆိုသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် ရှမ်းအမျိုး သမီး လှုပ်ရှားမှုကွန်ရက် (SWAN) အပါအဝင် တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီး အဖွဲ့အစည်း အတော်များများက ဤအချက်ကို မီးမောင်းထိုး၍ အစီရင်ခံစာတရပ် ရေးသား တင်သွင်းခဲ့ပါသည်။

သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ ချင်းအမျိုးသမီးများ၏ ထီးရိပ် အဖွဲ့အစည်း တရပ်ဖြစ်သော ‘ချင်းအမျိုးသမီး အဖွဲ့ချုပ်’ (WLC) ၏ ဆက်သွယ်ညှိနှိုင်း ရေးမှူးဖြစ်သော ဇဟောကမူ “မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများအတွက် လုံခြုံမှု လုံးဝမရှိဘဲ စစ်အစိုးရသည် အမျိုးသမီးများကို ဆက်လက်ဖိနှိပ် အမြတ်ထုတ်လျက်ရှိကြောင်း၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ် ပေးမထားကြောင်း” ဖြင့် ပြောကြား သွားပါသည်။

အမျိုးသားများ လွှမ်းမိုးကြီးစိုးသည့် ယဉ်ကျေးမှုရှိသော မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်နေသည့်အတွက် အခြေအနေများမှာ ပိုမို ဆိုးရွားသွားကြောင်း၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အလုပ်အကိုင် ရရှိရေးအပါအဝင် နယ်ပယ်ပေါင်းစုံတွင် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများမှာ ချိုးဖောက် အမြတ်ထုတ်ခြင်း ခံနေရကြောင်းဖြင့် သူမက ပြောပါသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးအများစုအတွက် အမြင့်ဆုံး ရရှိနိုင်သော ပညာရေး အဆင့်အတန်းမှာ ဒဿမတန်းထိ သာဖြစ်ကြောင်း” ဇဟော က ပြောပါသည်။

ဇဟောနှင့် သူမ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် အမျိုးသမီး ခေါင်းဆောင်များက ပူးတွဲ အစီရင်ခံစာတစောင်ကို တင်သွင်းခဲ့ကြသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကို တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးအဖွဲ့ ၁၂ ဖွဲ့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် WLC နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ချုပ် (WLB) တို့ ပူးတွဲ တင်သွင်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများက ‘အရိပ်အစီရင်ခံစာ’ (Shadow Report) ဟု ခေါ်သည့် အစီရင်ခံစာတွင် စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများ ဆိုးရွားပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်ခံစားနေရပုံများကို အသားပေးဖော်ပြထားပါသည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ CEDAW အစီရင်ခံစာကို ခုခံချေပထားသည့် ဤအစီရင်ခံစာတွင် ကျေးလက်နှင့် မြို့မှာပါ မြန်မာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတခုလုံးတွင် အမျိုးသမီးများသည် မိသားစုအတွင်းနှင့် အလုပ်ခွင်အပြင် အထက်တန်းကျောင်း အထိတွင်ပါ ဆရာများ၏ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများကို အညီအမျှ ခံစားနေကြရကြောင်းဖြင့် ရေးသားထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရပြောင်းလဲရေး၊ ဒီမိုကရေစီစနစ် ထူထောင်ရေးသည်သာ အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်မည့် တခုတည်းသောလမ်း ဖြစ်သည့်အတွက် ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ ပြောင်းလဲရေး ဖြစ်စဉ်အတွက် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက ဝိုင်းဝန်းကူညီကြပါရန် အစီရင်ခံစာက တောင်းဆိုထားပါသည်။

သို့သော် ဤအမျိုးသမီးများ၏ အစီရင်ခံစာကို ငြင်းဆိုသည့် အနေနှင့် ဦးဝဏ္ဏနှင့် သူ့ကိုယ်စားလှယ်များက မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများကဲ့သို့ လုံခြုံမှုရှိကြောင်း ပြောဆိုပါသည်။ ထို့ပြင် အမျိုးသမီးများနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြဿနာ မှန်သမျှကိုလည်း လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းတရပ်ဖြစ်သော မြန်မာအမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ချုပ် (MWWF) က ထိထိရောက်ရောက် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုသွားပါသည်။ သို့သော် ဝေဘန်သူများကမူ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းသည် စစ်အစိုးရ၏ ရုပ်သေး အဖွဲ့အစည်းတရပ်သာ ဖြစ်ပြီး စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ၏ ဇနီးမယားများ ကတော်များဖြင့် လည်ပတ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသမီးတွေကို ကိုယ်စားပြု တက်ရောက်လာတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှာ အမျိုးသား ၇ ဦးပါလာတာတော့ အတော် ရှိစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါကိုကြည့်ရင် အမျိုးသမီးတွေ ဖိနှိပ်ခံနေရတာ ထင်ရှားပါတယ်” ဟု ဇဟော က ပြောပါသည်။

8. By Le Temps

Des ONG dénoncent les violences faites aux femmes birmanes

ASIE DU SUD-EST. La junte prétend qu'aucune discrimination n'a cours dans son pays. Un mensonge grossier d'après le «contre-rapport» de la Ligue des femmes de Birmanie.

Des militantes de la Ligue des femmes de Birmanie. «Pourtant notre pays est riche, martèle l'une d'elles.

Il regorge de ressources naturelles, échangées contre les armes qui servent à opprimer le peuple.»

Par Angélique Mounier-Kuhn, Le Temps, Mercredi 5 novembre 2008

Elles sont une douzaine, gaies et pimpantes comme des étudiantes en goguette. Militantes au sein de plusieurs organisations non gouvernementales (ONG) regroupées sous la bannière de la Ligue des femmes de Birmanie (WLB), elles sont pourtant venues en Suisse parler de choses graves: les inégalités et les maltraitements systématiques dont sont victimes les femmes au pays des généraux.

En 1997, la junte militaire s'est affiliée à la Convention des Nations unies sur l'élimination de toute forme de discriminations contre les femmes (Cedaw). Par pur calcul: le régime espérait en regagner quelque crédit sur la scène internationale. Depuis, il est tenu de présenter des rapports périodiques à la Division pour l'avancement des femmes de l'ONU. Le dernier document officiel publié en 2007 tend à prouver que les autorités birmanes «ne comprennent pas la définition de discrimination par le sexe pas plus que le but de la Cedaw», raille la Ligue des femmes dans le «contre-rapport» qu'elle est venue présenter à Genève devant l'ONU.

Ces activistes ont pris le parti de l'humour, et évoquent les généraux comme elles relateraient les facéties de galopins turbulents. «Lorsque cet après-midi à l'ONU quelqu'un a demandé aux représentants du régime pourquoi Aung San Suu Kyi [ndlr: la porte-drapeau de l'opposition et Prix Nobel de la paix] était assignée à résidence surveillée depuis cinq ans, et si c'était parce qu'elle était une femme, ils ont répondu que cela

n'avait rien à voir. Ils ont expliqué qu'elle était une «menace» à la souveraineté nationale, et que, preuve que le régime n'est pas discriminatoire, il n'arrêtait pas que des femmes mais aussi «beaucoup d'hommes», s'esclaffe Nang Charm Tong, membre du Shan Women's Action Network.

Comme ses consœurs, Charm Tong ne vit plus en Birmanie, où toute forme de militantisme est bannie. Elle est réfugiée de «l'autre côté» de la frontière, en Thaïlande. Cheery Zahau, elle, vit en Inde. Il y quelque temps, la jeune femme est revenue clandestinement au pays de ses origines, recueillir des témoignages de femmes. Ils dépeignent une situation sinistre.

Par tradition, la société birmane privilégie l'homme, un penchant exacerbé par la militarisation à l'extrême du pays et qu'aucune loi ne contrecarre. Dans ce contexte, les femmes sont les premières à pâtir des dépenses insuffisantes de l'Etat en matière d'éducation ou de santé (respectivement moins de 1,3% et de 3% de la richesse nationale quand 40% du budget est alloué à l'armée). Elles endurent aussi la pauvreté qui sévit dans les campagnes. «Pourtant notre pays est riche, martèle Cheery Zahau. Il regorge de ressources naturelles. Elles sont échangées contre les armes qui servent à opprimer le peuple.»

Mais les difficultés des femmes birmanes ne se bornent pas au machisme ambiant. Elles sont «confrontées à la violence à tous les niveaux», alerte le contre-rapport de la WLB. La ligue a dressé un inventaire exhaustif de ces «violences»: travail forcé, comme le transport de munition au service de la junte; prostitution contrainte, parfois sous le patronage même d'officiels du régime; et viols. «De plus en plus de contingents sont envoyés dans les zones ethniques, explique Charm Tong. Les soldats y pratiquent le viol systématique. En toute impunité puisqu'ils n'encourent aucune punition légale.»

«Cet Etat n'est pas sûr, et la situation ne s'y améliore pas, enchaîne une consœur. A l'intérieur du pays 600000 déplacés. Et 2 millions de Birmans sont réfugiés à l'étranger, souvent en Thaïlande, pour fuir les abus en matière de droits de l'homme et la pauvreté. C'est un désastre, qui, contrairement au cyclone Nargis [ndlr: qui a dévasté le sud de la Birmanie en mai dernier], a été causé par l'homme.»

La junte a beau nier encore et toujours les réalités qu'elles dénoncent, ces militantes ne doutent pas un instant de l'utilité de leur combat. «Notre rapport est une façon de stigmatiser les autorités sur la scène internationale. C'est cela qui compte, maintenir la pression. Elles doivent être confrontées à la honte, assure Cheery Zahau. Et il est important de faire savoir aux femmes de Birmanie que le monde ne les a pas oubliées.»

<https://www.letemps.ch/template/international.asp?page=4&article=243384>

9. By Mizzima

Burma and the face of women's rights

by Myint Myat, Thursday, 06 November 2008 15:31

When I ask my Burmese friends about women's rights in Burma, they often joke that the Burmese military tortures both women and men equally. In fact, before colonization by the British, Burmese women enjoyed greater property rights and literacy rates than women in any country between Lebanon and Japan.

As they showed with their support of Daw Aung San Suu Kyi in the 1990 election, the people of Burma would accept female political leaders. Sadly, rather than building upon this tradition, the past 45 years of military rule has undermined the status of Burmese women.

On Monday November 3, a United Nations committee overseeing the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) held a session to discuss the state of women's rights in Burma. Burma ratified CEDAW in 1997, agreeing to take measures to reduce discrimination against women, prevent sex trafficking, stop violence against women and rape, and establish a way for women to lodge complaints if their rights have been violated. As such, the State Peace and Development Council (SPDC) agreed to periodic reviews by the U.N. CEDAW Committee.

Normally, U.N. committee members avoid asking government delegations aggressive or political questions. However, several of members of the CEDAW Committee appeared frustrated with the Burmese delegation's answers and repeated their questions when the government avoided answering - which, according to one veteran CEDAW Committee watcher, is almost unheard of.

The CEDAW Committee hearing started with Ambassador Wunnah Maung Lwin ironically claiming there was no discrimination of women in Burmese society because husbands give their salaries to wives and women administer the household. One committee member pointed out that the ambassador's characterization of women as housewives was itself a stereotype.

The government delegation had trouble explaining the legal definition of "discrimination" under Burmese law. In its written submission to the CEDAW Committee, the SPDC even stated that there was no need to define "discrimination" since Burmese women enjoyed an equal status to that of men.

Several committee members also expressed concern that the military's draft constitution discriminates against women. Article 352 of the constitution allows the government to appoint "men to the positions that are suitable for men only." When committee members asked what this phrase means, Colonel Sit Aye, head of the Myanmar Human Rights Group, responded that the government could use it to prevent the appointment of women as soldiers, teachers, nurses, or any other job in "hazardous terrain" or areas with active insurgencies. As such, even though thousands of women live in such areas every day, they will not have the opportunity to work or provide an income for their families.

The Myanmar Women's Affairs Federation (MWAFF), best known for attacking Aung San Suu Kyi, also came up in the CEDAW Committee's deliberations. The government delegation introduced MWAFF as a NGO, yet referred to it as the primary organization to screen and handle complaints of women's rights violations in Burma. According to a delegation member from MWAFF, in 2007 the organization received 2,461 complaints and referred 1,284 of them to government ministries. Upon hearing this, CEDAW Committee members expressed surprise that the government had handed over protection of women's rights to a NGO. Several members seemed skeptical that the SPDC took women's rights violations seriously if the primary organization to receive complaints did not have any official government role. Ironically, by showcasing MWAFF, the government exposed the shallowness of its commitment to women's rights in Burma.

The CEDAW Committee also aggressively pushed the Burmese government delegation to explain why there were so few women in high government or political positions. Article 7 of CEDAW requires countries to promote women into high-ranking political positions. However, there are no women among the army's senior leadership or the SPDC. Out of the 1,080 delegates to the National Convention, only 67 were women. Moreover, since the majority of army officers are men, the CEDAW Committee asked whether females would account for any of the one-fourth of Hluttaw (Parliament) seats reserved for the military. Ambassador Wunnah suggested there might be some females among the representatives since there are female colonels, but he also noted that most women in the army work in medical services, which are not politically influential.

One CEDAW Committeeman boldly asked about Aung San Suu Kyi and whether placing her under house arrest sent a discouraging signal to women that they could not participate in politics. The government's response, that it imprisons many male political activists as well, only served to highlight the depth of political repression in Burma.

The government of Myanmar did promise to establish a Human Rights Commission in order to comply with the ASEAN Charter's proposed Human Rights Body. However, the only NGO members on the commission would be government-controlled organizations, including the MWAFF, Myanmar Maternal and Child Welfare Association, Myanmar Committee of the Red Cross, and the Union Solidarity and Development Association. Furthermore, the government downplayed the role of independent courts in enforcing women's rights, preferring to focus on administrative measures that the military could control.

Women in Burma have much to be proud of, despite the military. Compared to women in many low-income countries, women in Burma enjoy relatively equal property rights and access to education. Women make up the majority of professors in Burmese universities. From Aung San Suu Kyi to Charm Tong, women have taken the lead in the fight for freedom in Burma. Unfortunately, as the CEDAW Committee's questions showed, the Burmese government is not serious about protecting the rights of women. The government's insensitivity to gender issues shocked even the normally reserved committee members. Hopefully, the United Nations will continue this frank dialogue with the Burmese government to make sure it fulfills its obligations under CEDAW.

Myint Myat is a third year law student participating in an International Women's Human Rights Clinic.
<http://www.mizzima.com/edop/anslysis>

ACRONYMS

AP	Asia Pacific
CBO	Community-based organization
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
CWT	CEDAW working team
DT	Drafting team
IDR	Information, Documentation and Research Department
IWRAW	International Women's Rights Action Watch
MWAF	Myanmar Women's Affairs Federation
NBC	The Norwegian Burma Committee
NORAD	The Norwegian Agency for Development Cooperation
OCHCR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
PB	Presidium board member
PEP	Political Empowerment Program
SPDC	State Peace and Development Council
UN	The United Nations
UNCHR	The United Nations Commission on Human Rights
UNCSW	The United Nations Commission on the Status of Women
UNGA	The United Nations General Assembly
UNHCR - ExCom	The United Nations High Commissioner for Refugees - Executive Committee
UNIFEM	The United Nations Development Fund for Women
UNPFIP	The United Nations Permanent Forum on Indigenous Peoples
UNSCR	The United Nations Security Council Resolution
WCAR	World Conference on Racism
WILPF	Women's International League for Peace and Freedom
WLB	Women's League of Burma
WLC	Women's League of Chinland
WO	Women's organizations

Endnotes

- ¹ UNCSW, UNCHR, UNPFIP, UNGA, UNHCR – ExCom, UNSCR lobby week.
- ² For details, please see *OCHCR web link*:
<http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N08/603/49/PDF/N0860349.pdf?OpenElement>
- ³ http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/docs/ngos/WLB_Myanmar.pdf.
- ⁴ Participants were from WLB member organizations and network organizations along all Burma's borders.
- ⁵ See Appendix II
- ⁶ The IDR team is made up of 3: Nang Lao Liang Won (Tay Tay), Ying Tzarm, members of the Shan Women's Action Network, and Ann Adams, Volunteer
- ⁷ See Appendix III
- ⁸ A coordination team of grass-roots organizations working on various issues, including the environment and sustainable development.
- ⁹ The work plan was challenged, and team members were put under increased stress when Cyclone Nargis hit Burma, killing more than 100,000 people and affecting at least 2.4 million in the Irrawaddy delta, as the team members, who were also WLB advocates, became involved in international advocacy on Nargis.
- ¹⁰ The team leader took full responsibility due to the delay in availability of resource persons for technical assistance
- ¹¹ Supported by Burma Relief Centre (BRC) and facilitated by Nalini Singh, a network friend and Nang Lao Liang Won (Tay Tay), CEDAW Working Team leader
- ¹² See Appendix IV
- ¹³ A convention monitoring and implementation project organized by the International Women's Rights Action Watch- Asia Pacific (IWRAW – AP)
- ¹⁴ The United Nations 42nd Session of the Convention on the Elimination of All forms of Discrimination against Women (CEDAW).
- ¹⁵ Details of activities in Appendix V
- ¹⁶ Please see details in Appendix VI

Women's League of Burma

P O Box 413, G P O
Chiang Mai 50000
Thailand

wlb@womenofburma.org
www.womenofburma.org